

## Öğretmenin ve Âlimin Konumu

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجَالًا نُوحِي إِلَيْهِمْ فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ (٤٣)

سورة النحل، ٤٣

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يَقُولُ:

“إِنَّ اللَّهَ لَا يَقْبِضُ الْعِلْمَ أَنْتَرَاعًا، يَنْتَرَعُهُ مِنَ الْعِبَادِ، وَلَكِنْ يَقْبِضُ الْعِلْمَ حَتَّى إِذَا لَمْ يَبْقَ عَالِمٌ، اتَّخَذَ النَّاسُ رُءُوسًا جُهَالًا يَقْبِضُ الْعُلَمَاءَ، فَسْأَلُوا، فَأَفْتُوا بِغَيْرِ عِلْمٍ، فَضَلُّوا وَأَضَلُّوا.”

البخاري، كتاب العلم، ٣٤

### Aziz Müslümanlar!

Hakikatleri öğrenmek ve bunları öğretecek bir kimsenin bulunması muhakkak ki çok önemlidir. Bizlere dinimizin bütün hakikatlerini öğreten Efendimiz'dir (s.a.v.). Resulullah (s.a.v.) bir gün mescitte, biri Kur'ân okuyup dua eden, diğeri ise ilim öğrenip öğreten iki toplulukla karşılaşmıştı. Her iki topluluğun da hayır üzere olduğunu belirttikten sonra ilim halkası için, **“Bunlar ilim öğreniyor ve ilim öğretiyorlar. Ben de ancak bir muallim olarak gönderildim.”**<sup>1</sup> buyurmuş ve onların arasına oturmuştu. Böylece bizlere dinimizi öğretmek üzere hem bir Peygamber hem de bir muallim olarak gönderildiğini bildirmişti.

### Muhterem Müminler!

Günümüzde peygamberlerin bıraktığı ilim mirasını bizlere taşıyanlar ise âlimlerimiz, öğretmenlerimiz, hocalarımız ve ilim insanlarımızdır. Nitekim Peygamber Efendimiz (s.a.v.), **“Şüphesiz âlimler peygamberlerin vârisleridir. Peygamberler miras olarak ne altın ne de gümüş bırakmışlardır; onların bıraktıkları yegâne miras ilimdir. Dolayısıyla kim onu alırsa büyük bir pay almış olur.”**<sup>2</sup> buyurmuştur. Âlimler yalnızca bilgi sahibi olan kimseler değil, bildikleriyle insanları aydınlatan, doğruyu yanlıştan ayırmalarına yardımcı olan ve yaşayışlarıyla onlara örnek olan kimselerdir. Âlim doğru ve sahih bilgiyi aktararak toplumu yanlış düşüncelerden korur, karşılaşılan problemlere çözümler üretir ve gelecek nesillerin ilim, iman ve güzel ahlakla yetişmesine öncülük eder.

Öğretmen bir çocuğun elinden tutarak onu hayata hazırlayan, yeteneklerini ortaya çıkaran ve kendine güven kazanmasına yardımcı olan kişidir. Bir kimse doktor, mühendis, imam, idareci, esnaf veya bilim insanı olarak yetişmeden önce bir öğretmenin veya hocanın önünde talebe olmuştur. Bu nedenle öğretmen, esasen toplumu inşa eden kişidir.

### Aziz Cemaat!

Dinimizi güvenilir kaynaklardan; ehil âlim, hoca ve öğretmenlerden öğrenmeliyiz. Nitekim Yüce Rabbimiz, **“Eğer bilmiyorsanız ilim sahiplerine sorun.”**<sup>3</sup> buyurmaktadır. Günümüzde bilgiye ulaşmak son derece kolaylaşmıştır. Ancak doğru bilgiyle yanlış bilgiyi birbirinden ayırmak güçleşmiştir. Birkaç kısa video izlemek, kaynağı belirsiz paylaşımları okumak veya arama motorunda karşımıza çıkan her bilgiyi doğru kabul etmek, kişiyi ilim sahibi yapmadığı gibi sahih olmayan anlayışlara da götürebilir. Unutmayalım ki yanlış dinî bilgi yalnızca zihnimizi karıştırmakla kalmaz; ibadetlerimize, aile hayatımıza ve insanlarla ilişkilerimize de zarar verebilir. Bu sebeple dinimizi sağlam kaynaklardan öğrenmeli ve hakkında tereddüt ettiğimiz meseleleri mutlaka ehline sormalıyız.

### Kardeşlerim!

Bir âlimin vefatı yalnızca bir insanın kaybı değil, ilim, hikmet ve rehberlik kaynaklarından birinin de eksilmesidir. Nitekim Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: **“Kuşkusuz Allah, ilmi kullarının arasından çekip almaz. Bilakis âlimlerin vefatıyla ilmi alır. Sonunda hiç âlim kalmayınca, insanlar cahil kimseleri önder edinirler. Onlara birtakım sorular sorulur, onlar da bilgisizce fetva verirler. Böylelikle hem kendileri sapar hem de (insanları) saptırırlar.”**<sup>4</sup>

Bu hadis-i şerif, ilmin âlimlerin vefatı ve yerlerini dolduracak kimselerin yetişmemesi sebebiyle azalacağını bildirmektedir. Bu sebeple çocuklarımızı ilme yönlendirmeli, yeni âlimlerin ve topluma faydalı nitelikli nesillerin yetişmesini desteklemeliyiz.

Rabbimiz bizleri dosdoğru yoldan ayırmasın. Bizleri ve neslimizi yanlış yollara sapmaktan muhafaza eylesin.

Âmin.



<sup>1</sup> İbn Mâce, Sünnet, 17.

<sup>2</sup> Tirmizî, İlim, 19.

<sup>3</sup> Nahl suresi, 16:43.

<sup>4</sup> Buhârî, İlim, 34.